

A) „A társadalmi tulajdon védelme érdekében végzett tevékenységek helye és szerepe a gazdálkodás rendszerében, a tett intézkedések hatása, az anyagi feyelem megszilárdításában”. A tanulmányok többsége igen jól összefoglalja az adott alakulatoknak, a társadalmi tulajdon védelme érdekében tett intézkedéseit, azok gyakorlati jelentőségét.

Igen jól rámutatnak a tanulmányok szerzői arra is, hogy a károkat milyen szintű ellenőrzések során derítették fel, sőt arra is, hogy a keletkezett kátok milyen arányban vannak az egyes szolgálati ágak vagyoni helyzetével.

E tanulmányok minden gazdálkodást irányító számára általánosítható következtetéseket is levonnak.

B) „A számviteli részleg adat- és információs rendszere. A számviteli részleg mint a parancsnok hadtáphelyettes információs forrása” című tanulmányok bár egy-egy konkrét alakulatra érvényes rendszer vizsgálatát tartalmazák, azok mégis tanulságosak lehetnek minden számviteli részleggel rendelkező alakulat parancsnok hadtáphelyettese számára az információáramlás gyarapításához és munkaszervezéséhez. Különösen figyelemre méltó e tanulmányok azon része, amely a laktanya hadtápgazdálkodás számviteli részleg munkájára gyakorolt hatásait elemzi.

C) „Az egység szintű hadtápgazdálkodás eredményességének mérési mutatói.” A tanulmányok arra adnak választ, hogy a felügyeleti ellenőrzések során alkalmazott értékelési mutatók kiszámításánál milyen nehézségek vannak, s a helyes és gyors értékeléshez milyen csoportosításban célszerű az adatokat gyűjteni és azokat csoportosítani.

E rövid tájékoztatónak az volt a célja, hogy felhívja a gazdálkodó szervek (alakulatok) vezetőinek figyelmét a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia

hadtáp tanszékének irányításával készített végzős hallgatók tanulmányainak hasznosíthatóságára. A tanulmányok bázisanyagként a ZMKA hadtáp tanszéken több évre visszamenőleg is megtekinthetők.

(Gabulya Zoltán százados)

FOLYÓIRATAINKBÓL

Tábori üzemanyag-töltő állomások (pontok) fejlesztése és alkalmazása

A cikk ismerteti a tábori üzemanyag-töltő állomások iránt támasztott követelményeket és célszerű technikai felszereltségüket.

Til i Sznabzsényic, 1978. 4. sz. 84-86. oldal

Ellátó-szolgáltató kombinát

A Szovjet Hadsereg több katonai körzetében igen jól beváltak az utóbbi években épített szolgáltató kombinátok. A kombináthoz rendszerint fürdő, mosoda, szabó- és cipész műhely, valamint vegytisztító tartozik. A helyzettől függően a kombinát egy egységet (lak-tanyát), vagy helyőrséget szolgálhat ki. A cikk ismerteti egy ilyen kombinát tervrajzát és működését.

Til i Sznabzsényic, 1978. 4. sz. 73-76. oldal

Csovezeték telepítése és üzemeltetési gyakorlat

A szerző részletesen ismerteti a századgyakorlat előkészítését és a gyakorlat levezetési tervét.

Til i Sznabzsényic, 1978. 5. sz. 33-36. oldal

A hatékonyabb ellenőrzés érdekében

A Szovjet Hadsereg hadtápfőnökének helyettese, Pnomarjev M. altábornagy ismerteti az ellenőrző bizottság

felkészítésének és működésének leg-célzerűbb módszerét.

Til i Sznabzényie, 1978. 5. sz. 50-54. oldal

Szakbarcászati gyakorlat előkészítésének módszere

A szerző ismerteti a hadtápolegységek és -intézetek gyakorlatának levelezési tervét, a feladatot, valamint a felkészülés egyéb konkrét kérdéseit.

Til i Sznabzényie, 1978. 6. sz. 31-34. oldal

Katonai szállítások optimális megtervezésének módszerei

A cikk különböző szállítási módok optimális megtervezésének matematikai módszereivel foglalkozik.

Til i Sznabzényie, 1978. 6. sz. 77-80. oldal

Információ az űz. szolgálat vezetésében

A készlet naprakész nyilvántartása, a szállítóeszközök rugalmas felhasználása, a gyors döntés rendszeres információt igényel. E biztosításának a módszereit ismerteti a cikk.

Przeglad Kwatermistrzowski, 1978. 1. sz. 55-58. oldal

A pénzügyi ellenőrzés tökéletesítésének útjai a LNH-ben

1977 decemberében a LNH-ben értekezletet tartottak, amelyen a pénzügyi szolgálat munkáját beszéltek meg. A cikk röviden ismerteti a konferencia anyagát.

Przeglad Kwatermistrzowski, 1978. 1. sz. 85-87. oldal

Az anyagi ellátás megtervezése

A szerző vázolja a fogyasztási normákat, majd ismerteti a különböző idő-

tartamú tervek kiindulási adatait és a tervezés módszereit.

Przeglad Kwatermistrzowski, 1978. 1. sz. 88-97. oldal

Egészségügyi biztosítás megszervezése a Bundeswehrben

A cikk ismerteti az egészségügyi szolgálat szervezését, az egészségügyi ellátás és kiürítés rendjét.

Przeglad Kwatermistrzowski, 1978. 2. sz. 58-62. oldal

Helyőrségi szállítások megszervezése

A szerző bírálja a helyőrségi szállítások jelenlegi rendszerét és javaslatot tesz új módszerek bevezetésére.

Przeglad Kwatermistrzowski, 1978. 2. sz. 108-120. oldal

Dokumentáció egykor és ma

A gépi adatfeldolgozási rendszer és a mikrofilmtechnika új lehetőséget biztosít az információk dokumentálásában és nyilvántartásában, különös tekintettel a szakinformációk egyre növekvő mennyiségének rendezésére. A szerző cikkében rávilágít a korszerű mikrofilm-technika adta előnyökre, majd hivatkozik a légielő automatizált hadtápolevezetési rendszerére, ahol a mikrofilm-eljárást már sikeresen alkalmazzák az alkatrészek nyilvántartásában. Hálóterven mutatja be az alkatrész nyilvántartás mikrofilmezésének folyamatát.

Truppenpraxis, 1977. 11. sz. 862-864. oldal

A kutatás-fejlesztés beszerzése és anyagi ellátás terén elértük, hogy nincs gyenge láncszem az anyagi készletláncban

Az USA Szárazföldi Erők Anyagfejlesztési és Készletlánc Parancsnoksá-

ga (DARCOM) 13 milliárd értékű anyag felett rendelkezik, 70 katonai objektum és létesítmény ellátásáért felel, állományába – beleértve a nőket is – mintegy 116 000 fő tartozik. Ez a parancsnokság felel valamennyi szárazföldi alakulat ellátásáért. A szerző részletesen ismerteti a parancsnokság tevékenységét, az ellátó hálózatot és a vezetés néhány jellemző vonását. Adatai figyelemre méltóak, mivel a parancsnokság tevékenysége közvetlenül kihat az Európában állomásozó amerikai csapatok ellátására és utánpótlására.

Army, 1977. 10. sz. 56–66. oldal

Élelem biztosítása, mint a polgári védelem feladata 2. rész

Az élelmiszerkészletek megteremtése az egyik legfontosabb feladat az állam honvédelmi előkészítő tevékenységében. Szigorú és konkrét intézkedések szabják meg minden szinten a kötelező feladatokat. A feladatok növekedése szükségessé tett bizonyos szervezeti változtatásokat és a különböző szervek feladatainak pontosítását. A szerző ismerteti egy célszerű szervezési felépítést, körvonalazott feladatokkal, valamint elképzelést a szükséges létszám és eszközmenyiségről, mely utóbbiakat a területileg illetékes szervek és gazdaságok bocsátanak rendelkezésre. A nagyobb volumenű beruházások és tartalékképzés állami feladat (pl. az állandó jellegű építmények is). A szerző vázolja a készletképzés rendszerét, indokolja annak szükségességét. A cikk értékes részét a jogi alapok ismertetése képezi.

Zivilverteidigung, 1977. 4. sz. 48–57. pont

Katonai egészségügyi szolgálat problémái

Az egészségügyi szolgálat kialakításánál a következőket kell számításba

venni: a katonai egészségügyi szervezetnek egységesnek kell lennie, ugyanakkor szoros kapcsolatban kell állnia a polgári egészségügyi szervezettel; a polgári és katonai kórházak szolgálnak az egészségügyi szakszemélyzet kiképzésének központjául. Az egészségügyi szolgálat vezetését, ügyintézését és más adminisztrációját ne az egészségügyi szakképzettségű személyek végezzék, hanem más katonai vagy polgári személyek. A szerző a felsorolt szempontok alapján vizsgálja a katonai egészségügyi szolgálat kialakításának elvi kérdéseit.

Rivista Militare, 1977. 6. sz. 73–78. pont

Dokumentumok létrehozása és az információ

A szerző ismerteti, hogy a Bundeswehr Dokumentációs Központban hogyan történik az információ beszerzése, értékelés és tárolása. Ezzel elősegíti a dokumentált adatok hasznosítását. Tájékoztatást ad az információk beszerzési forrásairól, a források kiválasztásáról. A felhasználható információkat dokumentációk formájában rendszerezik. Vázolja a tárolt információk csoportosítását. A Bundeswehr Dokumentációs Központjában közel 1100 szakfolyóirat anyagát értékelik és dokumentálják. A könyvekből, a nyugatnémet és más fegyveres erők szabályzataiból és folyóirataiból is csak a Bundeswehrt érintő témákat dolgozzák fel. Ezenkívül rendszeresen igénybe veszik a Nyugatnémet Szabadalmi Hivatal (München) és a Hadtörténelmi Kutató Hivatal (Freiburg) szolgáltatásait.

Truppenpraxis, 1978. 1. sz. 3–5. pont

Szállítási problémák megoldása a csapatoknál (a megoldás egyik eszköze a költségsökkentés)

A szerző a csapatok után- és hátra szállítási problémái megoldásához nyújt

hasznos tanácsokat. Súlyt helyez a gazdaságosságra is. Vázolja, hogy miként lehet a takarékosági követelményeknek legjobban megfelelni, mik a szállítási problémák elvi alapjai és a szállítási problémát hogyan lehet matematikailag kifejezni (zárt és nyílt szállítási problémák). Gyakorlati módszerrel egy hadosztály szállítási probléma megoldását vezeti le. A szállításokat a hadosztály utánpótló zászlóalj és a három dandár utánpótló századai hajtják végre három raktárból. A szállítási problémák megoldásában az elektronikus gépi adatfeldolgozó rendszerre kell támaszkodni. Ahol lehet, ott a Bundeswehr hadtáp szállítási rendszerét (Stratrass) kell igénybe venni, mivel ezúton sok anyagi eszköz takarítható meg.

Truppenpraxis, 1978. 1. sz. 34-44. pont

KÖNYVSZEMLE- ÚJ KÖNYVEK

Kövágó László:

Kisebbség-nemzetiség

című könyve. Napjaink politikai eseményei hol lappangva, hol nagyon is ijesztő látványossággal hívják fel a figyelmet arra a tényre, amit a szaktudomány az etnikai tudat, vagy a kisebbségi kérdés reneszánszának nevez. (Gondoljunk csak az ír vagy a baszk terrorista akciókra, az afrikai törzsi háborúkra, az amerikai indiánok vagy az ausztrál őslakók mozgalmaira, a flamand-vallón ellentétre – a példák sorát végelethatalanul szaporíthatnánk!) Maga a fogalom is rendkívül összetett. Kövágó részletesen ismerteti a terminológiai sokszínűséget, ami a jelenségek

megközelítési, értelmezési, de főként megoldási lehetőségeit jellemzi. Nem nyelvészeti zavar ez, hanem a sokféle ágazó valóságos problémák megoldatlanságának kíméletlenül éles tükre.

Kövágó összehasonlítást tesz a hajdani Népszövetség és az ENSZ kisebbség-politikája közt. Míg az előbbinek volt egy – ha nem is hatékony – kisebbségi koncepciója, bizottsága, addig az ENSZ lényegében még ma is az általános emberi jogok körébe utalná a megoldást. Jelentős állomásnak tekinthető az 1974 nyarán a jugoszláviai Ohriba összehívott ENSZ-szeminárium, „A nemzeti, etnikai és más kisebbségek emberi jogainak támogatása és védelme” címmel. A szerző résztvevője volt e tanácskozásnak, ismerteti annak lefolyását, és függelékében közreadja a konferencia ajánlásait. Ezen a nyomon elindulva tanulmányozhatjuk a kisebbségek típusainak meghatározására tett kísérleteket. Kövágó írja: „A nemzetiségek osztályozása, típusba sorolása különböző szempontok, kritériumok alapján lehetséges. Ezek részben azonosak lehetnek a nemzetek típusba sorolásainak kritériumaival. Ilyenek: földrajzi fekvés, a történelmi fejlődés fejlettség, társadalmi szerkezet, társadalmi-gazdasági rendszer stb.” Vannak azonban további speciális osztályozási szempontok is, ilyen pl. a mennyiségi, települési, állampolgársági, vallási, származás szerinti megkülönböztetés. Mindezek felvetik az asszimiláció, az integráció és konszolidáció – gyakran a lét vagy nemlét korántsem megoldott, még csak nem is szabályozott, sőt elméletileg sem tisztázott feladatait. Az immár két kiadásban megjelent könyv nagy segítséget nyújt e problémák alaposabb megértéséhez. Anyaggazdagsága, problémafeltáró jellege és időszerűsége miatt megkülönböztetett figyelmet érdemel.

(Kossuth Könyvkiadó 1976., 1977.)